

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : E-56020453-610-848-3966/5555
Konu : Yazılı soru ¼nergesi

12. / 01. / 2026

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

7/28085
GK 162

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630684 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Amasya Milletvekili Reşat Karag¼z tarafından Bakanlığımıza y¼neltirilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28085 Esas Nolu soru ¼nergesine ilişkin, T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼Đ¼n¼n 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap iliŐikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru ¼nergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-848-3964/5553
Konu : Yazılı soru önergesi

12 / 01 / 2026

Sayın Reşat KARAGÖZ
Amasya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/28085 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iâşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iâşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılmayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iâşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iâşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

2- "Günlük iâşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinde, günlük iâşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iâşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iâşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

azami ölçüde karşılanmaktadır.

IV- 5275 sayılı Kanunun "Temizlik" kenar başlıklı 13. maddesinin birinci fıkrasında; hükümlülerin koğu, oda veya eklentilerinde, kantinden temin edilmek koşuluyla kişisel ve çevresel temizliklerini temin için tarak, saç fırçası, sabun, kese, diş macunu, diş fırçası, tıraş sabunu, şampuan, parfüm, krem, saç boyası, çakısı bulunmayan tırnak makası, plastik saplı tıraş bıçağı, beş adet plastik elbise askısı, çamaşır mandalı ve gündelik hayatta kullanılan plastik eşyalar ile idarece uygun görülen uzunlukta çamaşır ipi bulundurabileceğı hükmüne yer verildiğı malûmlardır.

V- "Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler" konulu, 22/01/2007 tarihli ve 45/1 Nolu Genelgenin "Ortak Etkinlikler" başlıklı Üçüncü Bölümünün 13. maddesinde, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutukluların, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebileceğı, bu faaliyetin hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılacağı belirtilmiştir.

VI- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun 2023 yılı Ağustos ayında Kontrolörler Kurulu Başkanlığı tarafından denetlendiğı anlaşılmıştır.

VII- Amasya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Amasya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda ısınma ihtiyacının kalorifer sistemiyle sağlandığı, ayrıca koğuşların dış cephelerinde ısı yalıtımının mevcut olduğu,

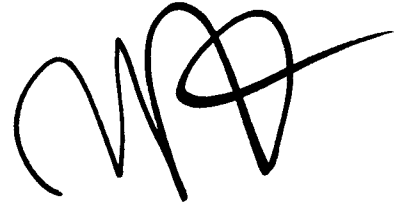
B) Kurumda hükümlü ve tutukluların barındırıldığı oda veya koğuşlarda bulunan ortak kullanım alanı olan banyo, tuvalet ve mutfakların tadilatının yapılarak yenileme işlemlerinin gerçekleştirildiğı,

C) Kurumda günlük temizlik işlemlerinin rutin olarak yapıldığı, hükümlü ve tutukluların hijyen şartlarına uygun olarak barındırılması için gerekli malzemelerin temin edilerek kendilerine teslim edildiğı, ayrıca ayda 2 defa olmak üzere düzenli olarak ilaçlama işlemlerinin yapıldığı,

Ç) Kurumda ahşap boyama ve vernikleme, bilgisayar kullanımı, cilt bakımı ve epilasyon, hafızlık eğitimi, Kuran-ı Kerim, meal-tefsir, tecvidli Kuran, temel dini bilgiler kurslarının bulunduğu, barındırılan tüm hükümlü ve tutukluların talepleri halinde bu kurslardan faydalanabildikleri, ayrıca tören ve anma etkinlikleri düzenlendiğı, çeşitli seminer, konferans ve yarışma faaliyetleri gerçekleştirildiğı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

